

„Погоджено”

Рішенням вченої ради
Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії
(протокол № 3 від 30 березня 2015 р.)

„Затверджую”

Ректор Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії,
д.пед.н., проф.

І.М.Шоробура
30 березня 2015 р.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО КУРАТОРА АКАДЕМІЧНОЇ ГРУПИ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

I. Загальна характеристика діяльності куратора.

Інститут кураторів – це управлінська ланка, яка взаємодіє з іншими у системі позааудиторної виховної роботи і забезпечує її організацію на рівні студентської академічної групи, результатом діяльності якої є набуття молодого людиною соціального досвіду поведінки, формування у неї ціннісних орієнтацій, а також розвиток індивідуальних якостей особистості.

Діяльність куратора академічної групи здійснюється на підставі Статуту ХГПА, Концепції виховної роботи. Зміст його діяльності визначається такими основними документами: Державною національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ сторіччя); «Концепцією виховання дітей та молоді у національній системі освіти», відповідними інструктивно-методичними документами Міністерства освіти та науки України, а також такими, що розроблені структурними ланками закладу вищої освіти.

Куратор призначається адміністрацією, а також з урахуванням побажань студентів для роботи з академічними групами перших - четвертих курсів. На посаду куратора академічної групи призначається провідний спеціаліст, досвідчений педагог. Крім того враховується профіль підготовки фахівців та специфіка діяльності кафедри. Строк перебування на посаді - один навчальний рік згідно з наказом ректора . Термін дії наказу щодо призначення на посаду може щорічно продовжуватись.

Обов'язковими умовами призначення на посаду є:

- ✓ стаж викладацької роботи у вищому закладі освіти не менше як 2 роки, з них у даному закладі - не менше 1 року;

- ✓ обов'язкове викладання одного з лекційних курсів чи проведення семінарсько-практичних занять в академічній групі;
- ✓ особиста згода викладача на здійснення кураторської діяльності.

Згідно зі своїм соціальним статусом та функціональними обов'язками куратор академічної групи у своїй діяльності реалізує конкретні управлінські функції. Праця куратора академічної групи оплачується щомісяця у вигляді надбавки. Результати діяльності куратора обговорюються систематично на засіданнях ректорату, Вченої ради згідно з планом роботи закладу вищої освіти.

Документація, яку веде куратор, визначається відповідно до основних нормативних документів щодо організації навчально-виховної роботи закладів вищої освіти, а також з урахуванням переліку документів визначених адміністрацією закладу. Діяльність куратора академічної групи здійснюється на підставі плану виховної роботи, розробленого на навчальний семестр згідно із перспективним й річним плануванням ХГПА за відповідною формою.. Організаційно-методична допомога куратору надається адміністрацією закладу вищої освіти за їх посадовими обв'язками.

Відповідає за методичну підготовку та підвищення кваліфікації кураторів академічних груп стосовно здійснення виховної роботи у закладі освіти проректор з виховної роботи, директор інституту кураторства.

Методична підготовка куратора забезпечується різноманітними формами методичної роботи. З метою одержання необхідної оперативної інформації та підвищення рівня професійної компетентності.

Куратор бере участь у всіх формах методичної роботи, а також у засіданнях інституту кураторства. Форми методичної роботи проводяться систематично раз на 2 місяці. Тематика занять визначається директором інституту кураторства згідно із соціальними запитами кураторів, їхніми побажаннями та на підставі діагностики рівня професійної майстерності.

II. Функції та зміст діяльності куратора.

Куратор академічної групи здійснює свою діяльність відповідно до принципів виховання, визначених у Концепції національного виховання, а саме: гуманізації виховання, демократизації, диференціації та індивідуалізації

виховного процесу, а також активності, самодіяльності і творчої ініціативи студентської молоді. Куратор академічної групи взаємодіє із студентським самоврядуванням, з урахуванням інтересів і соціальних запитів студентів.

Функції куратора академічної групи такі: аналітична, організаторська, комунікативна та соціалізацій.

Аналітична функція передбачає планування та організацію виховної роботи із студентською групою на підставі вивчення та врахування куратором: міжособистісних стосунків у колективі, мотивів навчальної та пізнавальної діяльності студентів, рівня їх інтелектуального розвитку, індивідуальних особливостей, соціально-побутових умов життя (це досліджується куратором спільно з профорганами груп), стану здоров'я, результатів навчання та інших.

Організаторська функція забезпечує надання необхідної допомоги студентському самоврядуванню, творчим групам, радам діл і т.д. в організації пізнавального дозвілля студентів, залученні їх до різноманітних видів діяльності, відповідно до особистих інтересів та соціальних запитів молоді. Ця функція складає власну організаторську діяльність куратора чи спільну з органами студентського самоврядування у проведенні різноманітних форм позааудиторної виховної роботи.

Реалізація комунікативної функції передбачає здійснення необхідної корекційної роботи із студентами та групою для створення мікроклімату, що впливає на підвищення статусу окремих членів колективу та забезпечує позитивні зміни в міжособистісних стосунках.

Отже, йдеться про створення соціально-психологічних умов для навчання та розвитку студентів. Куратор навчальної групи допомагає студентам в оволодінні ними необхідними комунікативними вміннями та навичками. Куратор групи є посередником у вирішенні спірних питань, конфліктних ситуацій, що виникають між адміністрацією, викладачами та студентами.

Куратор навчальної групи спільно з органами студентського самоврядування захищає права студентів (відповідно до ситуації, яка виникла). Він вчасно інформує адміністрацію ХГПА про пропозиції, прохання студентів, що

стосуються соціально-побутових, навчально-виховних проблем, а також з метою вдосконалення діяльності студентського самоврядування.

Функція соціалізації розуміється так: у гуманістично орієнтованій взаємодії "педагог - студент" куратор академічної групи допомагає вихованцю в особистісному розвитку, засвоєнні та прийнятті суспільних норм, цінностей, дотриманні засад духовно повноцінного буття. Він бере на себе місію помічника в оволодінні студентом різними соціальними ролями, використовуючи позааудиторну виховну роботу як "ситуації соціального досвіду поведінки". Але і він сам виступає суб'єктом соціалізації, тому що теж приймає та переробляє соціальний досвід, носієм якого є студентство. Тобто педагогічним засобом соціалізації є множинність стосунків, які виникають не тільки у навчальному процесі, а й в організації виховної позааудиторної роботи.

Орієнтовний зміст діяльності куратора I курсу:

- ✓ ознайомлення з історією вищого закладу освіти, його структурою та особливостями діяльності, традиціями, специфікою кафедр, змістом позааудиторної роботи;
- ✓ ознайомлення з характером та особливостями навчальної праці у вищому закладі освіти, прийомами наукової організації праці студента;
- ✓ ознайомлення із структурою, організацією та напрямками діяльності студентського самоврядування, студентських гуртків у закладі вищої освіти;
- ✓ інформування (разом з працівниками бібліотеки) про роботу цього підрозділу, порядок користування фондом, про методи самостійної роботи з книгою, навчальним посібником і т.д.;
- ✓ ознайомлення з функціями всіх підрозділів закладу вищої освіти, специфікою та режимом їхньої діяльності (наприклад, бібліотеки, студради, навчальної частини, канцелярії і т. д.);
- ✓ організація самоврядування в групі та надання допомоги структурам в здійсненні організаційно-масової роботи;

- ✓ створення організаційно-педагогічних умов для проходження студентами адаптаційного періоду (разом з іншими структурними підрозділами);
- ✓ систематичне (на підставі загальноакадемічного плану та плану роботи групи) проведення разом із громадськими організаціями, творчими групами форм виховної позааудиторної роботи, спільна зі студентами участь в заходах, що проводяться студентською радою, тощо;
- ✓ залучення студентів до позааудиторної роботи, суспільно-корисних видів діяльності, участі в роботі студентського наукового товариства, клубів і т.д.;
- ✓ проведення батьківських зборів для своєчасного інформування батьків про особливості адаптаційного періоду навчання студентів, систему навчально-виховного процесу у закладі, успіхи та проблеми студентів;
- ✓ надання допомоги студентам разом із профспілковою організацією у вирішенні побутових проблем.

Орієнтовний зміст діяльності куратора академічної групи II- III курсів:

- ✓ організація (спільно із студентським самоврядуванням) різноманітних форм виховної позааудиторної роботи в групі;
- ✓ залучення студентів до різних видів діяльності, які проводяться органами студентського самоврядування на факультетах, у гуртках художньої самодіяльності, в студіях тощо;
- ✓ систематичне проведення тематичних кураторських годин згідно з планом роботи куратора;
- ✓ координація діяльності всіх структурних підрозділів закладу вищої освіти, участь у вечорах відпочинку, які організуються та проводяться органами самоврядування групи;
- ✓ координаційна робота з батьками для своєчасного інформування їх про результати навчання студентів, а також успіхи та проблеми (у разі необхідності);

- ✓ надання необхідної допомоги студентам у самостійній організації навчальної роботи згідно з основами наукової організації праці;
- ✓ вивчення інтересів, запитів студентів (спільно із студентським самоврядуванням), а також міжособистісних стосунків в академічній групі.

Орієнтовний зміст діяльності куратора ІУ курсу:

- ✓ залучення студентів до науково-дослідної роботи в студентському науковому товаристві, участі в Декаді студентської науки тощо (спільно з викладачами кафедр);
- ✓ надання необхідної допомоги керівникам та студентам під час організації та проведення педагогічних (виробничих) практик;
- ✓ вивчення стану виховної роботи в академічній групі, рівня її розвитку за спеціальними параметрами (в порівнянні з даними, отриманими на початку першого курсу);
- ✓ проведення тематичних кураторських годин згідно з планом роботи куратора та органів студентського самоврядування групи;
- ✓ надання необхідної консультативної допомоги студентам, які навчаються за індивідуальним графіком;
- ✓ залучення до профорієнтаційної та профконсультативної роботи із студентами робітників соціальних служб, інспекторів та психологів міських служб зайнятості населення.

ІІІ. Критерії ефективності управління системою виховної роботи на рівні куратора академічної групи:

- ✓ стабільний режим роботи академічної групи, відсутність серйозних випадків порушень трудової та навчальної дисципліни студентами;
- ✓ позитивна мотивація навчально-виховної діяльності студентів, що виявляється у навчально-пізнавальній, науково-дослідній, інших видах діяльності;
- ✓ мікроклімат у групі, що сприяє самореалізації особистості кожного студента;

- ✓ різноманітність здійснюваних форм виховної позааудиторної роботи, що забезпечують розвиток пізнавальної активності студентів при проведенні різноманітних форм виховної роботи;
- ✓ діяльність студентського самоврядування в групі;
- ✓ активність, згуртованість групи, суспільно-корисний характер діяльності групи;
- ✓ участь групи у загальноакадемічних заходах;
- ✓ сприятливі умови проходження адаптаційного періоду для студентів першого курсу;
- ✓ оволодіння студентами досвідом соціальної поведінки.

Діяльність куратора може оцінюватися академічною групою. Аналізуючи ефективність роботи куратора за підсумками навчального року (семестру), адміністрація бере до уваги думку академічної групи чи органів студентського самоврядування.

Орієнтовні вимоги складання плану виховної роботи:

- ✓ актуальність поставлених завдань у вихованні для даного навчального закладу;
- ✓ врахування соціального замовлення держави щодо діяльності, раніше реалізованих цілей, рівня вихованості студентів, невирішених завдань, специфіки діяльності закладу, соціально-педагогічних умов навчально-виховної роботи тощо;
- ✓ чіткість, конкретність визначених напрямків у вихованні на подальший період;
- ✓ логічні системи запланованих видів діяльності з викладачами, студентами, батьками, спрямованість цих заходів на розв'язання запланованих завдань, на розвиток організаторських умінь, ініціативності, творчості, самостійності мислення, дії кожного студента;
- ✓ місце кожної виховної дії в загальній системі навчально-виховної роботи закладу;
- ✓ відповідність виховних заходів рівню вихованості студентів;

- ✓ заходи, спрямовані на корекцію поведінки певних студентів з метою профілактики правопорушень, статевого виховання;
- ✓ врахування інтересів всіх учасників навчально-виховного процесу;
- ✓ зв'язок та єдність завдань, принципів, змісту, форм, методів, умов та результатів виховної роботи, навчальної та позанавчальної діяльності;
- ✓ оптимальність поєднання словесно-інформаційних форм, методів роботи та практичних видів діяльності;
- ✓ взаємодія всіх учасників навчально-виховного процесу на формування особистості, яка знаходить правильні рішення в різних життєвих ситуаціях (навчальних, трудових, комунікативних, моральних та інших);
- ✓ соціальне ціннісна орієнтація, суспільне корисна спрямованість плану, його значення для всіх членів колективу та персонально для кожного тощо.

IV. Обов'язки Куратора академічної групи.

1. Куратор зобов'язаний дотримуватися морально-етичних норм при спілкуванні зі студентами.
2. Виховувати у студентів почуття відповідальності за збереження майна в аудиторіях та гуртожитках.
3. Сприяти створенню в групі здорового морально-психологічного клімату, встановленню нормальних стосунків між студентами та викладачами і співробітниками академії (факультету)
4. Куратор несе відповідальність за належне виконання обов'язків, передбачених цим Положенням.
5. Куратор несе відповідальність за:
 - ✓ нехтування своїми обов'язками куратора в академічній групі;
 - ✓ порушення або невиконання плану роботи куратора;
 - ✓ випадки систематичного або масового порушення навчального процесу у групі;
 - ✓ порушення студентами дисципліни та правил внутрішнього розпорядку в академії та гуртожитку.

V. Права Куратора академічної групи.

Куратор має право:

- ✓ брати участь у рейтинговій оцінці організаторських здібностей студентів групи, виконання ними громадських доручень;
- ✓ брати участь у вирішенні питань призначення стипендії, поселення у гуртожитку студентів закріпленої групи;
- ✓ висувати найкращих студентів групи до нагороджень та різних форм заохочень за успіхи в навчанні, науковій, спортивній, культурно-масовій та громадській роботі;
- ✓ виступати перед адміністрацією про застосування установлених форм дисциплінарного та адміністративного стягнення до студентів за допущені ними порушення трудової і навчальної дисципліни, громадського порядку, Правил внутрішнього розпорядку у студентському гуртожитку академії, тощо;
- ✓ сповіщати батьків студента з питань порушення ним Правил внутрішнього розпорядку і незадовільної успішності, а також висловлювати від імені кафедри, факультету подяку батькам за відмінне навчання й виховання дітей.